



Републички фонд за здравствено осигурање

Јована Мариновића бр. 2, 11040 Београд, Србија, тел: 381 11 2053-830; факс: 381 11 2645-042
e-mail: public@rfzo.rs ПИБ бр. 101288707 мат. бр. 06042945 рач. бр. 840-26650-09

02 број: 450-3620/17-3
31.08.2018. године

УПУТСТВО

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛЕЧЕЊА НЕПЛОДНОСТИ ПОСТУПЦИМА БИМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОГ ОПЛОЂЕЊА (БМПО)

I Критеријуми за укључивање у лечење неплодности поступцима БМПО

Укључивање у лечење неплодности поступцима БМПО може се остварити ако су кумулативно испуњени услови према критеријумима Републичке стручне комисије за БМПО министарства надлежног за послове здравља (у даљем тексту: РСК за БМПО) и то:

- 1) супружници, односно ванбрачни партнери код којих су исцрпљене друге могућности лечења неплодности;
- 2) жене које имају неплодност и поред одговарајућег лечења;
- 3) жена до навршених 42 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО;
- 4) ако је очувана функција јајника;
- 5) ако је нормални индекс телесне масе (БМИ мањи од 30) жене;
- 6) сви облици субфертилности мушкарца уз постојање живих или морфолошки исправних сперматозоида у ејакулату.

II Право на лечење неплодности поступцима БМПО

Право на три покушаја лечења неплодности поступцима БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања има осигурано лице-жена до навршених 42 године живота у моменту добијања Потврде о испуњености услова за поступак БМПО која у постојећој заједници (брачној, односно ванбрачној) нема деце. Уколико је осигурано лице-жена у постојећој заједници (брачној, односно ванбрачној) добила једно дете из поступка БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања, а није искористила сва три покушаја лечења неплодности поступцима БМПО, има право на преостали број покушаја лечења неплодности поступцима БМПО на терет средстава обавезног здравственог осигурања ради добијања другог детета, под напред наведеним условима.

У поступку лечења неплодности поступцима БМПО осигураном лицу-жени се само у једном поступку на терет средстава обавезног здравственог осигурања обезбеђује и замрзавање ембриона, и то до шест ембриона са роком чувања до пет година.

III Поступак код изабраног лекара

Поступак укључивања у лечење поступцима БМПО започиње прегледом код изабраног лекара специјалисте гинекологије за осигурано лице-жену и код изабраног лекара из области опште медицине за осигурано лице-мушкарца.

Изабрани лекар специјалиста гинекологије је у обавези да:

- 1) утврди да ли осигурано лице-жена испуњава услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства;
- 2) упуту осигурано лице-жену да уради следеће анализе и дијагностику:
 - (1) микробиолошка испитивања
-бактерије, Chlamydia, Mycoplasma, Ureaplasma,
-HbsAg, HCV, HIV, VDRL-серологија,
 - (2) Toxoplasma gondii, Rubella-серологија, скрининг грлића (брис на Papanicolaou, колпоскопија), ултразвучни преглед обављен вагиналном сондом, хормонско испитивање од 2.-4. дана од почетка менструалног крварења, једнократно (FSH, LH, E2, Pg, T, Prolaktin, antimilerijan hormon-AMH), TSH, T3 и T4.
- 3) Опште припреме непосредно пред поступак: крвна група, Rh фактор, крвна слика, урин, биохемијске анализе, мали фактори коагулације.

Ако осигурано лице-жена испуњава све услове и поседује исправне медицинске налазе, изабрани лекар специјалиста гинекологије издаје осигураном лицу-жени упуте за:

- 1) лекарску комисију филијале ради издавања обрасца ОЛК-11-Оцена првостепене лекарске комисије у вези са вантелесном оплодњом, којом се даје сагласност за упућивање осигураног лица на Комисију за БМПО;
- 2) Комисију за БМПО у једној од установа из Плана мреже здравствених установа из поглавља V овог упутства;
- 3) ултразвучни преглед који се врши у току поступка оцене на Комисији за БМПО.

Изабрани лекар из области опште медицине је у обавези да:

- 1) утврди да ли осигурано лице-мушкарац испуњава услове за поступак БМПО у складу са поглављем I овог упутства;
- 2) упуту осигурано лице-мушкараца да уради следеће анализе и дијагностику:
 - (1) микробиолошка испитивања:
-бактерије, Chlamydia, Mycoplasma, Ureaplasma,
-HbsAg, HCV, HIV, VDRL-серологија,
 - (2) спермограм и спермокултуру;

Ако супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац није осигурано лице Републичког фонда, трошкове медицинских анализа из тачке 2) сноси из сопствених средстава.

Ако осигурано лице-мушкарац испуњава услове према индикацијама РСК за БМПО и поседује исправне медицинске налазе, изабрани лекар издаје упут за:

- 1) лекарску комисију филијале ради издавања Обрасца ОЛК-1-Оцена првостепене лекарске комисије о упућивању осигураног лица на амбулантно-специјалистички преглед ван подручја филијале, ако се осигурано лице упућује на Комисију за БМПО ван подручја филијале;
- 2) спермограм, који се врши у току поступка оцене Комисије за БМПО.

Супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац који није осигурано лице и које трошкове медицинских анализа сноси из сопствених средстава није у обавези да прибави упут изабраног лекара и оцену лекарске комисије филијале на обрасцу ОЛК-1.

Налази брисева и ултразвука важе шест месеци, осим анализе на Chlamydia која не сме бити старија од два месеца пре изласка на Комисију за БМПО.

Анализе хормона важе шест месеци.

Остале анализе не могу бити старије од годину дана.

IV Поступак пред надлежном лекарском комисијом филијале

Када супружници, односно ванбрачни партнери прибаве потребну документацију, јављају се надлежној лекарској комисији.

Надлежна лекарска комисија издаје образац ОЛК-11 осигураном лицу-жени.

Надлежна лекарска комисија издаје образац ОЛК-1 осигураном лицу-мушкарцу (осим супружнику, односно ванбрачном партнеру-мушкарцу који није осигурано лице и које трошкове медицинских анализа сноси из сопствених средстава) ради упућивања на спермограм за Комисију за БМПО, односно за исту здравствену установу у коју се упућује осигурано лице-жена, ако се осигурано лице упућује у здравствену установу ван подручја филијале.

Осигурано лице-жена је у обавези да се одмах након издавања обрасца ОЛК-11 од стране лекарске комисије у филијали јави здравственој установи ради заказивања термина прегледа пред Комисијом за БМПО, која је у обавези да у року од три месеца од издавања обрасца ОЛК-11 обави заказан преглед.

Образац ОЛК-11 се може издати више пута, у зависности од случаја (техничка грешка у обрасцу, измена података у обрасцу и друго).

Последњег радног дана у недељи, филијала путем електронске поште искључиво са адресе филијале на адресу vtpro@fzso.rs доставља табеларни извештај у .xls формату свих осигураних лица којима је издат образац ОЛК-11. У случају да филијала није извршила издавање обрасца ОЛК 11, кратким дописом у слободној форми путем електронске поште на адресу vtpro@fzso.rs обавештава Дирекцију о истом.

Ако надлежна лекарска комисија увидом у медицинску документацију утврди да недостаје неки од медицинских налаза или дијагностике из поглавља III овог упутства упућује супружнике, односно ванбрачне partnере да изврше допуну недостајуће документације.

Ако надлежна лекарска комисија утврди да један од супружника, односно ванбрачних партнера не испуњава неки од услова према критеријумима РСК за БМПО за поступак БМПО, издаје образац ОЛК-13-Оцена првостепене лекарске комисије у вези вантелесне оплодње, којим се не даје сагласност да се осигурано лице упути на Комисију за БМПО.

У поступку пред надлежном лекарском комисијом супружници, односно ванбрачни партнери попуњавају и потписују следеће обрасце:

- 1) Изјаву о избору здравствене установе, у којој ће се, уколико постоји могућност, обавити поступак БМПО (Образац БМПО-1);
- 2) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера да из постојеће заједнице немају биолошку децу (Образац БМПО-2);
- 3) Изјаву супружника, односно ванбрачних партнера који су сагласни да уколико буде постојала могућност замрзну ембрионе (Образац БМПО-6). Образац БМПО-6 се издаје само супружницима, односно ванбрачним партнерима који су сагласни да уколико буде постојала могућност замрзну ембрионе.

Један примерак сваког обрасца се уручује супружницима, односно ванбрачним партнерима, а један примерак се доставља матичној филијали.

Лекарска комисија дужна је да приликом доношења обрасца ОЛК-11 у напомени оцене наведе да се осигурано лице-жена определило за замрзавање ембриона, односно да је издат Образац БМПО-6, односно да се издаје нов Образац БМПО-6 јер у претходном поступку није извршено замрзавање ембриона.

Код овере упута за Комисију за БМПО, надлежна лекарска комисија уписује податке о осигураном лицу-жени у електронску апликацију Републичког фонда.

V Референтне здравствене установе и територијална надлежност Комисије за БМПО

Комисије за БМПО организоване су у шест здравствених установа из Плана мреже здравствених установа и то у:

- 1) Клиници за гинекологију и акушерство, Клиничког центра Србије, Београд;
- 2) Гинеколошко-акушерској клиници „Народни фронт“, Београд;

- 3) Гинеколошко-акушерској клиници, Клиничког центра Војводине, Нови Сад;
- 4) Клиници за гинекологију и акушерство, Клиничког центра Ниш;
- 5) Служби за гинекологију и акушерство, Опште болнице Ваљево и
- 6) Клиници за гинекологију и акушерство, Клиничког центра Крагујевац.

Супружници, односно ванбрачни партнери упућују се на Комисију за БМПО у здравствену установу из Плана мреже здравствених установа на основу територијалне надлежности :

1) у Гинеколошко-акушерску клинику Клиничког центра Војводине врши се упућивање за следеће округе: Северно-Бачки, Средње-Банатски, Северно-Банатски, Јужно-Банатски, Западно-Бачки, Јужно-Бачки и Сремски;

2) у Клинику за гинекологију и акушерство Клиничког центра Ниш врши се упућивање за следеће округе: Расински, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички, Пчињски, Борски, Зајечарски, Косовско-Поморавски, Косовска Митровица и Грачаница;

3) у Клинику за гинекологију и акушерство Клиничког центра Србије или Гинеколошко-акушерску клинику „Народни фронт“ врши се упућивање за следеће округе: Златиборски, Подунавски, Браничевски и Град Београд;

4) у Општу болницу Ваљево врши се упућивање за следеће округе: Мачвански и Колубарски;

5) у Клинику за гинекологију и акушерство Клиничког центра Крагујевац врши се упућивање за следеће округе: Моравички, Рашки, Поморавски, Округ Нови Пазар и Шумадијски округ.

VI Поступак пред Комисијом за БМПО

Осигурано лице-жена предаје Образац ОЛК-11 здравственој установи ради заказивања термина прегледа пред Комисијом за БМПО према територијалној надлежности из поглавља V овог упутства.

Поред документације из поглавља III овог упутства осигурано лице-жена је дужна да достави и следећу документацију:

- 1) фотокопију отпусне листе-ако је претходно примењен неки од поступака БМПО (IUI, IVF, ICSI);
- 2) све отпусне листе-ако је осигурано лице-жена урадила HSG, хистероскопију, лапароскопију или лапаротомију;
- 3) комплетну медицинску документацију ако је осигурано лице-жена боловала или оперисана од било које болести.

Поред увида у достављену медицинску документацију за време прегледа пред Комисијом за БМПО, осигураном лицу-жени се у поступку оцене врши ултразвучни преглед, а мушкарцу спермограм.

Ако Комисија за БМПО утврди да супружници, односно ванбрачни партнери испуњавају услове за поступак БМПО, уписује у електронску апликацију Републичког фонда-„УВОЂЕЊЕ У ПРОГРАМ“;

Ако Комисија за БМПО утврди да супружници, односно ванбрачни партнери не испуњавају услове за поступак БМПО, уписује у електронску апликацију Републичког фонда -„ОДБИЈЕНО“.

На основу позитивне одлуке Комисије за БМПО, осигураном лицу-жени се издаје Потврда о испуњености услова за поступак БМПО (Образац БМПО-3) која важи дванаест месеци од датума заседања Комисије за БМПО, што је и период у коме је здравствена установа обавезна да започне поступак БМПО.

VII Позивање

Дирекција Републичког фонда доставља списак осигураних лица-жена здравственој установи у којој ће се спровести поступак БМПО на основу позитивне одлуке Комисије за БМПО

уписане у електронску апликацију Републичког фонда и на основу одабране здравствене установе од стране супружника, односно ванбрачних партнера.

Дирекција Републичког фонда задржава право да прерасподели осигурано лице-жену у другу установу у којој се може обавити поступак БМПО уколико здравствена установа за коју су се супружници, односно ванбрачни партнери определили из објективних разлога није у могућности да пружи услугу.

Здравствена установа је у обавези да у року од три радна дана од дана доставе списка достави Дирекцији Републичког фонда датуме пријема супружника, односно ванбрачних партнера на поступак БМПО, који подразумевају датум првог консултативног прегледа.

На основу достављених датума пријема од стране здравствене установе, Дирекција Републичког фонда обавештава филијалу о заказаним пријемима на лечење поступцима БМПО.

На адресу која је уписана у матичну евиденцију, филијала путем редовне поште шаље позив осигураном лицу-жени у вези упућивања на поступак БМПО (Образац БМПО-4).

Осигураном лицу-жени позив може бити уручен и у филијали ако осигурано лице-жена није примило позив на уписану адресу.

Осигурано лице-жена се на основу писаног позива филијале јавља изабраном лекару специјалисти гинекологије ради издавања упута за стационарно лечење у здравственој установи у којој ће се обавити поступак БМПО.

Изабрани лекар специјалиста гинекологије издаје упут за стационарно лечење осигураном лицу-жени у здравственој установи која је наведена у позиву и упућује је на надлежну лекарску комисију ради овере упута.

Осигурано лице-жена се са позивним писмом филијале, упутом изабраног лекара специјалисте гинекологије за стационарно лечење и Обрасцем БМПО-3 јавља надлежној лекарској комисији ради овере упута за спровођење поступка БМПО.

Надлежна лекарска комисија издаје Образац ОЛК-12-Оцена првостепене лекарске комисије у вези са вантелесном оплодњом, којом се даје сагласност за упућивање у здравствену установу ради спровођења поступка БМПО. Уколико је приликом доношења Обрасца ОЛК-11 издат Образац БМПО-6, лекарска комисија је дужна да приликом издавања Обрасца ОЛК-12 у напомени оцене унесе податак о издатом Обрасцу БМПО-6, односно податак да је издат нов Образац БМПО-6 јер у претходном поступку није извршено замрзавање ембриона.

Без обзира на датум издавања, Образац ОЛК-12 важи само у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

Осигурано лице-мушкарац јавља се изабраном лекару из области опште медицине ради издавања упута за здравствену установу у којој ће се обавити поступак БМПО, а уколико се осигурано лице упућује ван подручја филијале, изабрани лекар упућује осигурано лице на надлежну лекарску комисију ради оцене лекарске комисије (Напомена: ову обавезу нема супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац који није осигурано лице).

Напомињемо да је филијала у обавези да последњег радног дана у недељи, путем електронске поште са адресе филијале на адресу bmpro@rfzo.rs доставља табеларни извештај у .xls формату свих осигураних лица-жена којима је издат образац ОЛК 12. У случају да филијала није извршила издавање обрасца ОЛК 12, путем електронске поште на адресу bmpro@rfzo.rs кратким дописом у слободној форми обавештава Дирекцију о истом.

VIII Први консултативни преглед у здравственој установи, заказивање пријема на лечење, замрзавање ембриона, одлагање и искључење из поступка

Осигурано лице-жена се са Обрасцем ОЛК-12, Обрасцем БМПО-3 и комплетном медицинском документацијом јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради поступка БМПО.

Осигурано лице-мушкарац се са упутом јавља у здравствену установу на први консултативни преглед ради поступка БМПО (Напомена: супружник, односно ванбрачни партнер-мушкарац који није осигурано лице није у обавези да приложи упут приликом јављања у здравствену установу на први консултативни преглед).

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да супружници, односно ванбрачни партнери испуњавају услове за почетак поступка БМПО, здравствена установа, по свом плану рада, заказује датум пријема на поступак БМПО.

Уколико су у поступку лечења неплодности поступцима БМПО створене све могућности за замрзавање ембриона за осигурано лице-жену којој је издат Образац БМПО-6, здравствена установа која има дозволу Министарства здравља за коришћење нове здравствене технологије, дужна је да у електронску апликацију Републичког фонда уноси податке да ли је извршено замрзавање ембриона, број замрзнутих ембриона и у којој здравственој установи се ембриони чувају.

Такође, супружници, односно ванбрачни партнери попуњавају и потписују Образац БМПО-7, односно Потврду да је приликом процеса БМПО извршено замрзавање ембриона, податак о броју замрзнутих ембриона и у којој здравственој установи се замрзнути ембриони чувају, односно потписују да није дошло да замрзавања ембриона. Образац БМПО-7 потписује и печатом оверава овлашћено лице здравствене установе.

Један примерак задржава здравствена установа, а други примерак се уручује супружницима, односно ванбрачним партнерима. Осигурано лице-жена дужна је да приликом пријављивања на наредни поступак лечења неплодности поступцима БМПО на лекарску комисију матичне филијале донесе и Образац БМПО-7, како би лекарска комисија могла да изда нов Образац БМПО-6 оним супружницима, односно ванбрачним партнерима којима у претходном поступку није извршено замрзавање ембриона.

Ако на првом консултативном прегледу здравствена установа утврди да су у периоду од издавања Обрасца БМПО-3 наступиле околности због којих супружници, односно ванбрачни партнери не испуњавају услове за почетак поступка БМПО или да је за почетак поступка из медицинских разлога потребан дужи период од дванаест месеци, у обавези је да:

- 1) искључи осигурано лице-жену из даљег поступка, при чему писаним путем образложе разлог искључења и уручује га одмах осигураном лицу-жени (Образац БМПО-5);
- 2) одмах упише у електронску апликацију Републичког фонда разлог искључења;
- 3) упути на поновну оцену Комисије за БМПО.

У случају да супружници, односно ванбрачни партнери нису у могућности да се јаве на заказани поступак БМПО (болест, путовање, смртни случај и друго), у обавези су да се лично јаве здравственој установи која одређује нов датум пријема на поступак БМПО у оквиру рока важења Обрасца БМПО-3.

Ако осигураном лицу-жени поступак БМПО не започне у року од дванаест месеци од издавања Обрасца БМПО-3, здравствена установа је у обавези да писаним путем достави образложење осигураном лицу-жени и Републичком фонду о разлозима неспровођења поступка БМПО у предвиђеном року.

Здравствена установа образложење уписује и у електронску апликацију Републичког фонда.

Здравствена установа враћа Образац ОЛК-12 филијали која га је издала са образложењем, чиме се осигурано лице-жена искључује из даљег поступка и упућује се на поновну оцену Комисије за БМПО.

*
* *

Обрасци који се користе у поступку БМПО, налазе се у прилогу овог упутства и његов су саставни део и то:

- 1) БМПО-1-Изјава о избору здравствене установе;
- 2) БМПО-2-Изјава супружника, односно ванбрачних партнера да из постојеће заједнице немају биолошку децу;
- 3) БМПО-3-Потврда о испуњености услова за поступак БМПО;
- 4) БМПО-4-Позив осигураном лицу-жени у вези упућивања на поступак БМПО;
- 5) БМПО-5-Потврда о искључењу из поступка БМПО;
- 6) БМПО-6-Изјава супружника, односно ванбрачних партнера о замрзавању ембриона;
- 7) БМПО-7-Потврда о замрзавању, односно незамрзавању ембриона у поступку БМПО.

ДИРЕКТОР СЕКТОРА
ЗА ФИНАНСИЈЕ И УГОВАРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ



Светлана Тадин
СВЕТЛАНА ТАДИН

ДИРЕКТОР СЕКТОРА
ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Др Рада Милићевић
Др РАДА МИЛИЋЕВИЋ

59018.24/122

